

ก
บทคัดย่อ

เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบอันตรายต่อเหงือกที่เกิดจากการแปรงฟันด้วยแปรงสีฟันและไม้ช้อน

การทดลองนี้ศึกษาแผลที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันต่อเหงือกเมื่อแปรงฟันด้วยเครื่องมือต่างชนิดกัน คือ แปรงสีฟันขนแปรงไนลอน และไม้ช้อน ใช้ตัวอย่างเด็กนักเรียนประถมต้นอายุ 6-11 ปี จำนวน 156 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มอายุ 6-7 ปี, 8-9 ปี, 10-11 ปี แต่ละกลุ่มอายุจะมีจำนวน 52 คน มีเพศชายเท่ากับเพศหญิง ตัวอย่างแต่ละคนจะแปรงฟันโดยใช้ไม้ช้อนและแปรงสีฟันในชากรรไกรบนหรือล่าง โดยการสุ่ม จากการศึกษาพบว่าแผลที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นแผลถลอก (erosion) โดยมีค่าเฉลี่ยการเป็น / แผล 1.89 ± 0.93 ครั้ง/ ชากรรไกร และการเป็นแผลแต่ละครั้งกินเวลาเฉลี่ย 1.68 ± 1.11 วัน จำนวนคนที่เป้นแผล นั้นมีความสัมพันธ์กับอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) แต่ความถี่ของการเป้นแผลนั้น ไม่สัมพันธ์กับเพศ นอกจากนี้ยังพบว่าการแปรงฟันด้วยไม้ช้อนทำอันตรายต่อเหงือกอย่างเฉียบพลันได้ไม่แตกต่างไปจากการแปรงฟันด้วยแปรงสีฟัน ดังนั้นจึงสามารถแนะนำให้ใช้ไม้ช้อนแทนการใช้แปรงสีฟันในการทำความสะดวกฟันในท้องที่ที่ขาดแคลนแปรงสีฟัน หรือในท้องที่ที่มีไม้ช้อนมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

A study of gingival injuries from toothbrushes and chewing sticks

Abstracts

This field trial was aimed to compare gingival injuries from toothbrushes and chewing sticks by visual examination. The number of the sample was 156 persons, age 6-11 years old. The sample was divided into 3 groups, 6-7 years old, 8-9 years old, 10-11 years old. Each person used either a toothbrush or a chewing stick in each arch. The result indicated that the mean frequency of lesion was 1.89 ± 0.93 times/arch, the mean duration of healing was 1.68 ± 1.11 days / arch. The number of persons who demonstrated lesion was related to age groups with statistical significance ($P < .05$). However, the frequency of the lesion has no relationship to gender difference. Moreover, the result indicated that the use of chewing sticks caused no more gingival lesions than toothbrushes. Thus it is reasonable to recommend chewing sticks as a tool for cleaning teeth in areas where toothbrushes were scratching or in areas where chewing sticks were available.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved